

بررسی علل گرایش زنان به جرائم مرتبط با مواد مخدر در شهر اصفهان

دکتر راضیه قاسمی^۱ / یکتا کریم زاده اصفهانی^۲

* نوع مقاله: پژوهشی / تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۰۵ / تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۸/۱۱

چکیده

با بزهکاری یک زن، نه تنها یک زن، بلکه ممکن است نسل یک خانواده به بزهکاری کشیده شود. لذا پژوهش حاضر به بررسی علل گرایش زنان به جرائم مرتبط با مواد مخدر در شهر اصفهان می پردازد. این پژوهش با روش توصیفی و با استفاده از ابزار پرسشنامه تدوین شده است. جامعه آماری این پژوهش کلیه مرتکبین جرائم مرتبط با مواد مخدر در زندان زنان شهر اصفهان در سال ۱۴۰۰ هستند که تعداد آنها برابر با ۹۲ نفر بود؛ اما نتیجه خروجی از نرم افزار، برابر با ۶۹ پرسشنامه انجام شد. یافته های پژوهش مبین آن است که علل عمده در ارتکاب جرائم مرتبط با مواد مخدر توسط زنان مرتکب جرائم مواد مخدر، در زندان زنان اصفهان به ترتیب، گروه دوستان و ضعف اراده می باشد. از این رو افراد سعی می کنند که هم رنگ دوستان خود شوند و با آنها همسو گردند. لذا دوستان تأثیر زیادی بر گرایش افراد به جرائم مرتبط با مواد مخدر دارند. همچنین می توان بیان داشت که هر چه افراد از عزم و اراده قوی تری برخوردار باشند، به همان نسبت در برابر رفتار انحرافی دیگران مقاومت می کنند و از ارتکاب آن دوری می جویند. همچنین مشاهده شد که دوستان بیشترین تأثیر را بر گرایش به جرائم حوزه مواد مخدر دارند که ضعف اراده باعث تأثیر بیشتر دوستان بر آنها در گرایش به جرائم مواد مخدر است.

واژگان کلیدی: جرائم زنان، مواد مخدر، محله جرم خیز، دوستان ناباب، ضعف اراده.

^۱ استادیار و عضو هیأت علمی، دانشکده حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبران. (نویسنده مسئول)

razie2517ghasemi@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی اصفهان.

yek.taakarimzade72@gmail.com

مقدمه

زنان نیمی از جمعیت هر جامعه را تشکیل می‌دهند و محور خانواده هستند. از این رو پرداختن به مسائل و مشکلات آنان بسیار ضرورت دارد. مسأله جرم و بزهکاری که در پی مسائل و مشکلات اجتماعی نظیر فقر و بیکاری و بحران‌های اقتصادی و اجتماعی و دگرگونی در قوانین و الگوهای اجتماعی و خلاصه بر هم خوردن تعادل در نظم اجتماعی پدید می‌آید منحصر به مردان نیست، بلکه زنان نیز از صدمات این مشکلات اجتماعی مصون نیستند. گسترش روز افزون بزهکاری زنان و ارتکاب آنها به جرائم مخدر و گسترده‌گی و تنوع این جرائم، بزه دیدگی مستقیم و غیر مستقیم افراد زیادی را در پی خواهد داشت. جهان امروزه با تغییر و تحولات مداوم از جمله تحولات در ارتکاب جرائم، درگیر است. گسترش روز افزون قاچاق مواد مخدر و به دنبال آن اعتیاد به این مواد، نه تنها افزایش بزهکاری را به دنبال داشته و نیازمند فعالیت بیشتر و استفاده از راهبردهای نوین جهت مقابله با بزهکاری است، بلکه از سوی دیگر منجر به افزایش بزه دیدگانی می‌شود که نیازمند حمایت‌های مادی و عاطفی هستند. زنان به عنوان قشری آسیب پذیر در جامعه از جمله بزه دیدگان این جرائم محسوب می‌شوند. (باقری نژاد، ۱۳۹۰، ۱۸۴)

اعتیاد از این جهت که بنیان‌های روحی، روانی، اخلاقی و اجتماعی خانواده و اجتماع را متزلزل می‌کند و سبب به وجود آمدن رفتارهای آسیب‌زایی مانند اختلال و تنش در نقش‌های خانوادگی، ولگردی، تکدی‌گری، انجام رفتارهای کجروانه فحشا و خود فروشی می‌شود، حائز اهمیت است. به دلیل نقش و مسئولیت بیشتر در بقای نسل سالم و جامعه پذیری نسل‌های جدید، اعتیاد زنان تأثیری فراتر از اعتیاد مردان بر خانواده و جامعه دارد. (نیازی، ۱۳۹۲، ۴) سوغات اعتیاد برای جامعه بشری چهره‌هایی پژمرده و افسرده، چشمان به گودی نشسته، خانواده‌های از هم پاشیده، کودکان مجرم، سرقت، بزهکاری، خودکشی، فحشا و جرائم مواد مخدر اعم از خرید و فروش، حمل و نگهداری، قاچاق و... می‌باشد. افزایش نوع و میزان بزهکاری زنان در جامعه شهری کنونی در مقایسه با گذشته موجب شده است که برخی محققان از «زنانه شدن آسیب‌های اجتماعی» سخن گویند. این اصطلاح بدین معناست که سهم زنان در آسیب‌های اجتماعی در حال افزایش است.

تغییر و تحولات اجتماعی دهه‌های اخیر در ایران و تحول نقش‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی که در کل جامعه و به ویژه در میان زنان بروز کرده است، به طور مستقیم و یا غیر مستقیم به گسترش دامنه اعتیاد در میان زنان منجر شده است. برخی مطالعات در جمعیت‌های محدود زنان به ویژه در شهرهای بزرگ اذعان دارند که الگوهای رایج اعتیاد زنان در حال دگرگونی است؛ از

طرفی اعتیاد زنان بسیار منفی‌تر از اعتیاد مردان است. هرچند بر اساس شواهد، اعتیاد مسأله‌ای ای مردانه تلقی شده است و دامنه شیوع و گسترش مواد مخدر همواره و در همه جوامع بیشتر دامن‌گیر مردان بوده، اما به نظر می‌رسد در طول سال‌های اخیر، دامنه آسیب‌های ناشی از مصرف مواد مخدر با وسعت بیشتری در میان جمعیت زنان کشور گسترش یافته است. (نوروزی، ۱۳۹۶، ۷۵)

جرم و بزهکاری منحصر به مردان نیست، زنان هم از مشکلات اجتماعی در امان نیستند و زندگی آنها دستخوش بحران و نابسامانی می‌گردد و گاهی مرتکب جرم می‌شوند. اگرچه ممکن است تعداد زنان مجرم کمتر از مردان باشد، لیکن تأثیر اجتماعی و فرهنگی بزهکاری زنان بسیار بیشتر از مردان است. زنان به دلیل نقش مهم مادری و تربیتی و پایه و ستون خانه بودن در صورتی که مرتکب جرم شوند، اثرات منفی بسیار زیادی در خانواده دارند. (شایگان و معتمدی، ۱۳۹۳، ۱۶۴) امروزه جرائم زنان موضوعی درخور تأمل است و از آنجا که زنان نقش مادری دارند و مجرم بودن آنها تأثیر به‌سزایی در تربیت صحیح نسل آینده‌ساز جامعه دارد و چون زنان همیشه کانون مهر و محبت و استحکام خانواده بوده‌اند، بزهکاری آنان ضربه سنگینی به جامعه می‌زند. متأسفانه در زمان حاضر شمار چشم‌گیری از زندانیان، زنانی هستند که به علت ارتکاب جرائم از کانون خانواده جدا شده و در زندان به سر می‌برند.

درگیری زنان در جرائم مرتبط با مواد مخدر دلایل مختلفی دارد. از بعد اقتصادی این نوع جرائم می‌تواند سودآوری بیشتری برای زنان داشته باشد. علاوه بر این مصرف‌زانی که خود نیز معتادند را تأمین می‌نماید. از سوی دیگر به دلیل سوء ظن کمتر به زنان، جرم خرید و فروش و حمل توسط زنان بیشتر صورت می‌گیرد و احتمال دستگیری آنان کمتر از مردان است. همچنین زنان معمولاً مرتکب جرائمی می‌شوند که نیاز به قدرت جسمانی بالایی ندارد و توأم با پنهان‌کاری و نیرنگ است. جرائم مواد مخدر اکنون در سطح ملی و بین‌المللی به‌عنوان بزرگ‌ترین آسیب و تهدید جوامع انسانی می‌باشد. زیرا مجرم بودن یک عضو در خانواده می‌تواند فشار روانی زیادی به اعضای خانواده تحمیل کند و تعادل روانی اعضا را بر هم زند و صدمات جبران‌ناپذیری به خانواده وارد سازد و اثرات ویرانگری بر آنها در جامعه داشته باشد.

جرائم مواد مخدر به دنبال خود جرائمی مثل سرقت، فحشا، قتل، خشونت، کودک‌آزاری و مسائلی مانند طلاق، بیکاری، فقر، افزایش بیماری‌هایی مثل ایدز و هپاتیت را دارد و خطر سرایت آن به سایر افراد نیز به شکل یک معضل اجتماعی درآمده است. زنان مدیران داخلی خانه هستند و زمانی

که زن در یک خانواده به جرائم مواد مخدر روی می‌آورد، ارکان خانواده بسیار آسیب‌پذیر می‌شود. در چنین خانواده‌ای فرزندان دچار انحراف و پیامدهای جبران‌ناپذیری خواهند شد که ناشی از الگو برداری از مادر و همچنین نقصان روابط عاطفی بین آنها بوده است. در نهایت نیز اثر مخرب چنین خانواده‌ای متوجه جامعه خواهد شد. ذکر این نکته نیز خالی از لطف نیست که زنان در جرم قاچاق مواد مخدر بیشتر بزه‌دیده هستند تا بزهکار و از این جهت نیز جای تحقیق و تحلیل بیشتر دارد. بنابراین با بزهکاری زنان نه تنها یک زن، بلکه ممکن است نسل یک خانواده به بزهکاری و تباهی کشیده شود. البته این نکته شایان ذکر است که علل گرایش زنان به جرم به این معنا نیست که هر زنی با قرار گرفتن در آن موقعیت مرتکب جرم شود، بلکه هستند زنانی که با وجود علل و عواملی که باعث گرایش برخی به جرم می‌شود، باز هم به سمت جرم سوق پیدا نمی‌کنند.

۱- روش پژوهش، جامعه آماری و ابزار گردآوری اطلاعات

این پژوهش با توجه به ماهیت، توصیفی-پیمایشی می‌باشد. تحقیق توصیفی شامل مجموعه روش‌هایی است که هدف آنها توصیف کردن شرایط یا پدیده‌های مورد بررسی است. اجرای تحقیق توصیفی می‌تواند شناخت بیشتر شرایط موجود و یاری رساندن به فرآیند تصمیم‌گیری باشد. همچنین، پیمایش مجموعه‌ای از روش‌های منظم و استاندارد است که برای جمع‌آوری اطلاعات درباره افراد، خانواده‌ها و یا مجموعه‌های بزرگتر مورد استفاده قرار می‌گیرد و همچنین روشی برای به دست آوردن اطلاعاتی درباره دیدگاه‌ها، باورها، نظرات، رفتارها یا مشخصات گروهی از اعضای یک جامعه آماری از راه انجام تحقیق است.

به علاوه، جامعه آماری در این پژوهش، زندانیان زندان زنان شهر اصفهان می‌باشند که تعداد آنها برابر با ۶۹ نفر می‌باشد. روش نمونه‌گیری و محاسبه حجم نمونه در این پژوهش با توجه به حجم جامعه و جدول نمونه‌گیری مورگان است و حجم نمونه برابر با ۶۹ نفر به دست آمده است؛ و روش نمونه‌گیری به طور تصادفی انجام گرفته است.

مهم‌ترین روش گردآوری داده‌ها نیز در این پژوهش عبارتند از، مطالعات کتابخانه‌ای که در این قسمت جهت گردآوری اطلاعات در زمینه مفهوم شناسی، جرائم زنان و مبانی نظری و ادبیات پژوهش، از منابع کتابخانه‌ای، مقالات، کتاب‌های مورد نیاز و نیز از منابع اینترنتی استفاده شده است. به علاوه بررسی میدانی که با پرسشنامه پژوهشگر ساخته، گردآوری شده است، که این پرسشنامه دارای ۲۶ سؤال با طیف کاملاً مخالفم، مخالفم، خنثی، موافقم و کاملاً موافقم می‌باشد.

۲- روایی و پایایی پرسشنامه

روایی درجه مثبت بودن پاسخ به این سؤال را که « آیا وسیله سنجش، فقط همان چیزی را که می خواهیم اندازه گیری کنیم، می سنجد یا نه؟ » مشخص می کند. برای اثبات روایی پرسشنامه تحقیق حاضر، پرسشنامه محقق در اختیار اساتید فن قرار گرفته است و بعد از تأیید ایشان در اختیار حفاظت زندان مرکزی استان اصفهان و حفاظت زندان زنان اصفهان قرار گرفت و پس از تأیید نهایی آنها، پرسشنامه ها مورد استفاده قرار گرفت.

همچنین اصطلاح پایایی بر دقت وسیله اندازه گیری آزمون دلالت دارد. به عبارت دیگر می خواهیم بدانیم اگر آزمون را برای اندازه گیری یک متغیر چندین بار به کار بریم، نتایج حاصل مشابه هستند یا متفاوت. یک آزمون باید پایا و دقیق باشد تا بتواند معتبر باشد. پایایی عبارت است از پایداری اندازه گیری در زمان های مختلف و با تکرار تحقیق نتایج تحقیق تغییر چندانی نمی کند. به منظور محاسبه ضریب قابلیت اعتماد ابزار اندازه گیری، آلفای کرونباخ محاسبه شده است. در روش آلفای کرونباخ از ضریب آلفا برای محاسبه ضریب همسانی استفاده می شود که با حرف α نشان داده می شود و دامنه آن بین صفر تا یک است و هر چه ضریب آلفای کرونباخ بیشتر باشد، پایایی مقیاس بیشتر است. بنابراین طبق قاعده آلفا، دست کم باید ۰.۷ باشد تا بتوان مقیاسی را دارای پایایی دانست. در این پژوهش به منظور تعیین پایایی آزمون از روش آلفای کرونباخ استفاده گردیده است که برای پرسشنامه مقدار ۰.۸۳۱، بدست آمد که مقداری قابل قبول است.

۳- روش های تجزیه و تحلیل آماری

در پژوهش حاضر با توجه به ماهیت فرضیه ها و نوع متغیر از آزمون آماری زیر استفاده شده است. در این بررسی از روش های موجود در آمار توصیفی نظیر جداول توزیع فراوانی مطلق، میانگین جهت بررسی و مقایسه اطلاعات جمع آوری شده از طریق پرسشنامه و در بخش آمار استنباطی نیز از آزمون t در یک گروه (تک نمونه ای) t دو نمونه ای و تحلیل واریانس استفاده می شود و برای رتبه بندی متغیرهای پژوهش از آزمون فریدمن استفاده می گردد، که در نهایت برای تجزیه و تحلیل و به کارگیری این آزمون ها از نرم افزار SPSS استفاده می گردد. لذا در ادامه به این آزمون ها اشاره می گردد:

۱- آزمون t تک نمونه ای: در این آزمون برای مقایسه میانگین عامل ها با عدد ۳ (با توجه به استفاده از طیف ۵ تایی لیکرت در این پژوهش) جهت مشخص شدن سطح عامل ها استفاده گردید.

۲- آزمون t دو نمونه ای مستقل: هدف از این آزمون تعیین وجود یا عدم وجود تفاوت در میانگین دو گروه مستقل می باشد. از این آزمون برای بررسی تفاوت معنی دار بین گروه های مختلف جنسیتی استفاده گردید.

۳- آزمون مقایسه میانگین چند جامعه: برای مقایسه میانگین دو یا چند جامعه از این آزمون استفاده می شود. در این آزمون باید متغیر ملاک کمی و متغیر پیش بینی گروه بندی و دارای سطوح محدودی باشد. برای مقایسه میانگین دو یا چند جامعه از این آزمون استفاده می گردد. از این آزمون برای بررسی تفاوت بین گروه های تحصیلی و رتبه علمی استفاده گردید.

۴- آزمون فریدمن: آزمون فریدمن یک آزمون آماری است که برای مقایسه سه یا بیش از سه گروه وابسته که حداقل در سطح رتبه ای اندازه گیری می شوند، مورد استفاده قرار می گیرد. این آزمون می تواند در مورد داده های پیوسته (فاصله ای یا نسبی) نیز به کار برده شود، اما در هنگام محاسبه این داده ها نیز رتبه بندی آنها مد نظر قرار می گیرد.

۴- آمار استنباطی

در این بخش به تحلیل و بررسی عوامل مؤثر بر گرایش زنان به جرائم مرتبط با مواد مخدر و تأثیر متغیرهای جمعیت شناختی بر روی آنها پرداخته خواهد شد.

۴-۱- بررسی عامل دوستان مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر

برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می شود. در ادامه، جدول ۴-۱ به بررسی این آزمون پرداخته است.

تفاوت با میانگین	سطح معنی داری	درجه آزادی	مقدار t	متغیرهای پژوهش
۵۰۷۲۵.	۰۰۲.	۶۸	۳/۲۷۸	دوستان

جدول ۴-۱- بررسی عامل دوستان مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد دوستان مثبت می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد دوستان در گرایش به جرائم مواد مخدر زیاد (سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ و مقدار t مثبت) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

اهمیت	میانگین رتبه	معنی داری	متغیرهای پژوهش
-	۱/۵۲	۰/۴۹۱	دوستان نزدیک من نقش مهمی در گرایش من به جرایم مواد مخدر دارند.
-	۱/۴۸		دوستان معتادم، من را به سمت جرائم مواد مخدر کشاندند.

جدول ۴-۱- آزمون فریدمن برای رتبه بندی عامل دوستان مؤثر بر گرایش به جرائم

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن بیش از ۰/۰۵ می‌باشد. در نتیجه هر دو عامل دوستان دارای اهمیت یکسان می‌باشند. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل دوستان پرداخته می‌شود.

معناداری Sig.	آماره F	مربع میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات		متغیرها
۹۵۰.	۱۱۷.	۲۰۳.	۳	۶۰۹.	بین گروهی	سن
			۶۲	۱۰۷/۶۰۷	درون گروهی	
			۶۵	۱۰۸/۲۱۶	کل	
۳۵۳.	۱/۰۵۹	۱/۷۸۲	۲	۳/۵۶۴	بین گروهی	درآمد

		۱/۶۸۳	۶۲	۱۰۴/۳۷۴	درون گروهی	
			۶۴	۱۰۷/۹۳۸	کل	
۴۶۷.	۸۵۸.	۱/۴۳۹	۳	۴/۳۱۶	بین گروهی	تحصیلات
		۱/۶۷۶	۶۲	۱۰۳/۹۰۰	درون گروهی	
			۶۵	۱۰۸/۲۱۶	کل	
۵۱۶.	۶۷۰.	۱/۱۴۱	۲	۲/۲۸۲	بین گروهی	وضعیت تأهل
		۱/۷۰۴	۶۲	۱۰۵/۶۵۶	درون گروهی	
			۶۴	۱۰۷/۹۳۸	کل	

جدول ۴-۱- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل دوستان

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل دوستان هیچ کدام از متغیرهای جمعیت شناختی تأثیری بر آن نداشته است.

۴-۲- بررسی عامل ضعف اراده مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر
برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۴-۲ به بررسی این آزمون پرداخته است.

متغیرهای پژوهش	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت با میانگین
ضعف اراده	۲/۴۲۷	۶۸	۰/۱۸	۳۱۸۸۴.

جدول ۴-۲- بررسی عامل ضعف اراده مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای بعد ضعف اراده مثبت می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ضعف اراده در گرایش به جرائم مواد مخدر زیاد (سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ و مقدار t مثبت) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

اهمیت	میانگین رتبه	معنی داری	متغیرهای پژوهش
-	۱/۴۹	۰/۸۴۱	ضعیف بودن اراده من در گرایش من به جرائم مواد مخدر مؤثر بود.
-	۱/۵۱		روحیه و اعتماد به نفس پایین من در گرایش من به جرائم مواد مخدر مؤثر بود.

جدول ۴-۲- آزمون فریدمن برای رتبه بندی عامل ضعف اراده مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن بیش از ۰/۰۵ می باشد. در نتیجه هر دو عامل دوستان دارای اهمیت یکسان می باشند. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل ضعف اراده پرداخته می شود.

معناداری Sig.	آماره F	مربع میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات	متغیرها
۳۷۳.	۱/۰۵۸	۱/۲۱۷	۳	۳/۶۵۲	بین گروهی
		۱/۱۵۱	۶۲	۷۱/۳۳۲	درون گروهی
			۶۵	۷۴.۹۸۵	کل
۵۲۹.	۶۴۴.	۷۶۲.	۲	۱.۵۲۳	بین گروهی
		۱.۱۸۳	۶۲	۷۳.۳۳۸	درون گروهی
			۶۴	۷۴.۸۶۲	کل
۷۸۹.	۳۵۱.	۴۱۷.	۳	۱.۲۵۲	بین گروهی
		۱.۱۸۹	۶۲	۷۳.۷۳۳	درون گروهی
			۶۵	۷۴.۹۸۵	کل
۹۰۸.	۰۹۶.	۱۱۶.	۲	۲۳۱.	بین گروهی
		۱/۲۰۴	۶۲	۷۴.۶۳۰	درون گروهی
			۶۴	۷۴.۸۶۲	کل

جدول ۴-۲- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل ضعف اراده

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل ضعف اراده هیچ کدام از متغیرهای جمعیت شناختی تأثیری بر آن نداشته است.

۳-۴- بررسی عامل وضعیت اقتصادی مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر
برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۳-۴ به بررسی این آزمون پرداخته است:

متغیرهای پژوهش	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت با میانگین
وضعیت اقتصادی	۱.۶۲۹	۶۸	۱۰.۸	۲۴۶۳۸.

جدول ۳-۴- بررسی عامل وضعیت اقتصادی مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد وضعیت اقتصادی مثبت ولی سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد وضعیت اقتصادی در گرایش به جرائم مواد مخدر متوسط (سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

متغیرهای پژوهش	معنی داری	میانگین رتبه	اهمیت
بیکاری من عامل گرایش من به جرائم مواد مخدر است.	۰.۷۴۹	۱.۴۹	-
وضعیت اقتصادی نامناسب من عامل گرایش من به سمت جرائم مواد مخدر است.		۱.۵۱	-

جدول ۳-۴- آزمون فریدمن برای رتبه بندی عامل وضعیت اقتصادی مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن بیش از ۰.۰۵ می‌باشد. در نتیجه هر دو عامل وضعیت اقتصادی دارای اهمیت یکسان می‌باشند. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل وضعیت اقتصادی پرداخته می‌شود.

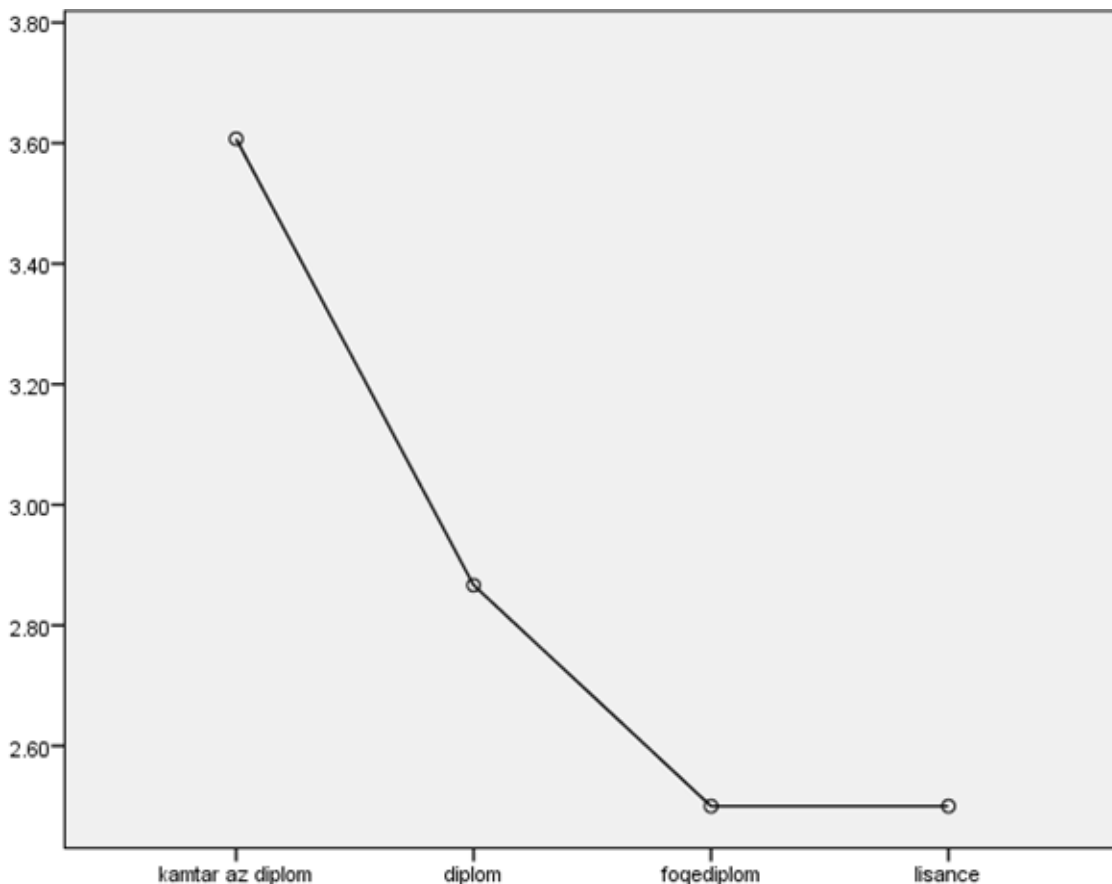

معناداری Sig.	آماره F	مربع میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات	متغیرها	
					بین گروهی	سن
۱۷۸.	۱.۶۹۱	۲.۶۱۱	۳	۷.۸۳۲	بین گروهی	سن
		۱.۵۴۴	۶۲	۹۵.۶۹۸	درون گروهی	
			۶۵	۱۰۳.۵۳۰	کل	
۰.۶۰.	۲.۹۴۲	۴.۴۶۴	۲	۸.۹۲۹	بین گروهی	درآمد
		۱.۵۱۸	۶۲	۹۴.۰۸۷	درون گروهی	
			۶۴	۱۰۳.۰۱۵	کل	
۰.۴۵.	۲.۸۴۵	۴.۱۷۶	۳	۱۲.۵۲۹	بین گروهی	تحصیلات
		۱.۴۶۸	۶۲	۹۱.۰۰۱	درون گروهی	
			۶۵	۱۰۳.۵۳۰	کل	
۵۶۳.	۵۸۱.	۹۴۷.	۲	۱.۸۹۴	بین گروهی	وضعیت تأهل
		۱.۶۳۱	۶۲	۱۰۱.۱۲۱	درون گروهی	
			۶۴	۱۰۳.۰۱۵	کل	

جدول ۳-۴- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل وضعیت اقتصادی

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل وضعیت اقتصادی تنها متغیر تحصیلات تأثیر داشته است. در نمودار زیر به بررسی این متغیر پرداخته شده است.

نمودار ۴-۳- میانگین متغیر وضعیت اقتصادی بر اساس گروه‌های تحصیلی

۴-۴- بررسی عامل محیط زندگی مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۴-۴ به بررسی این آزمون پرداخته است.

متغیرهای پژوهش	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت با میانگین
محیط زندگی	۵۳۷.	۶۸	۵۹۳.	۰.۸۶۹۶.

جدول ۴-۴- بررسی عامل محیط زندگی مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد محیط زندگی مثبت ولی سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد محیط زندگی در گرایش به جرائم مواد مخدر متوسط (سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

اهمیت	میانگین رتبه	معنی داری	متغیرهای پژوهش
-	۱.۵۵	۰.۱۴۴	در محله زندگی من به راحتی مواد مخدر توزیع می‌شود.
-	۱.۴۵		همسایه های من از مواد مخدر استفاده می‌کردند.

جدول ۴-۴- آزمون فریدمن برای رتبه‌بندی عامل محیط زندگی مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن بیش از ۰.۰۵ می‌باشد. در نتیجه هر دو عامل محیط زندگی دارای اهمیت یکسان می‌باشند. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل محیط زندگی پرداخته می‌شود.

معناداری Sig.	آماره F	مربع میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات	متغیرها
۱۹۳.	۱.۶۲۱	۲.۷۸۳	۳	۸.۳۴۸	بین گروهی
		۱.۷۱۶	۶۲	۱۰۶.۴۰۹	درون گروهی
			۶۵	۱۱۴.۷۵۸	کل
۰.۸۱.	۲.۶۲۰	۴.۴۲۷	۲	۸.۸۵۴	بین گروهی
		۱.۶۹۰	۶۲	۱۰۴.۷۶۲	درون گروهی
			۶۴	۱۱۳.۶۱۵	کل
۲۳۴.	۱.۴۶۲	۲.۵۲۷	۳	۷.۵۸۰	بین گروهی
		۱.۷۲۹	۶۲	۱۰۷.۱۷۷	درون

					گروهی	وضعیت تأهل
			۶۵	۱۱۴.۷۵۸	کل	
۷۷۷.	۲۵۴.	۴۶۱.	۲	۹۲۲.	بین گروهی	
		۱.۸۱۸	۶۲	۱۱۲.۶۹۴	درون گروهی	
			۶۴	۱۱۳.۶۱۵	کل	

جدول ۴-۴- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل محیط زندگی

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل محیط زندگی هیچ‌کدام از متغیرهای جمعیت شناختی تأثیری بر آن نداشته است.

۴-۵- بررسی عامل شناخت مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر

برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۴-۵ به بررسی این آزمون پرداخته است.

متغیرهای پژوهش	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت با میانگین
شناخت	۲۸۸.-	۶۸	۷۷۴.	۰.۳۸۶۵.-

جدول ۴-۵- بررسی عامل شناخت مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد شناخت منفی ولی سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد شناخت در گرایش به جرائم مواد مخدر متوسط (سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

اهمیت	میانگین رتبه	معنی داری	متغیرهای پژوهش
-	۲.۱۲	۰.۰۶۱	از مجازات جرائم مواد مخدر به خوبی اطلاع دارم.
-	۱.۸۳		انواع مواد مخدر را کاملاً می‌شناسم.
	۲.۰۶		من نحوه دستیابی به مواد مخدر را بلد هستم.

جدول ۴-۵- آزمون فریدمن برای رتبه بندی عامل شناخت مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

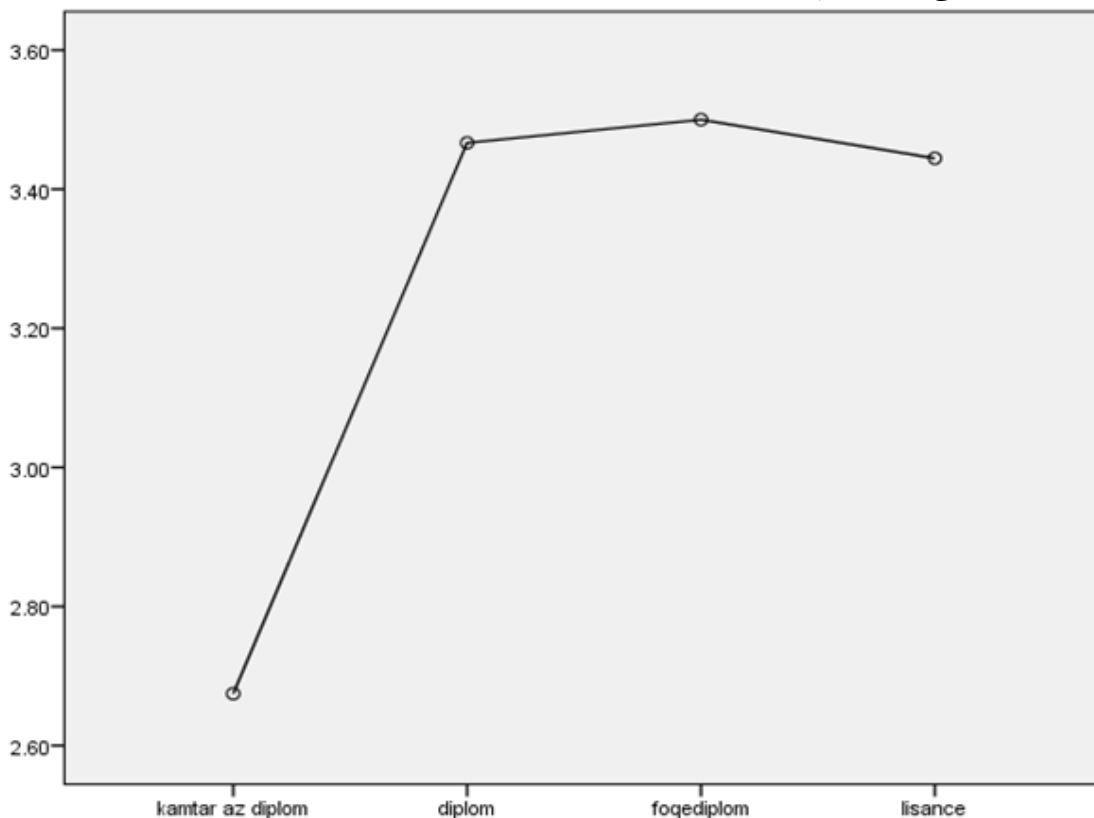
با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن بیش از ۰.۰۵ می‌باشد. در نتیجه هر دو عامل شناخت دارای اهمیت یکسان می‌باشند. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل شناخت پرداخته می‌شود.

معناداری Sig.	آماره F	مربع میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات	متغیرها	
۲۰۹.	۱.۵۵۵	۱.۹۱۳	۳	۵.۷۴۰	بین گروهی	سن
			۶۲	۷۶.۲۸۸	درون گروهی	
			۶۵	۸۲.۰۲۹	کل	
۹۰۰.	۱۰۶.	۱۳۹.	۲	۲۷۹.	بین گروهی	درآمد
			۶۲	۸۱.۷۴۹	درون گروهی	
			۶۴	۸۲.۰۲۷	کل	
۰۴۸.	۲.۷۷۹	۳.۲۴۱	۳	۹.۷۲۴	بین گروهی	تحصیلات
			۶۲	۷۲.۳۰۵	درون گروهی	
			۶۵	۸۲.۰۲۹	کل	
۵۶۷.	۵۷۳.	۷۴۴.	۲	۱.۴۸۹	بین گروهی	وضعیت تأهل
			۶۲	۸۰.۵۳۹	درون گروهی	
			۶۴	۸۲.۰۲۷	کل	

جدول ۴-۵- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل شناخت

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل شناخت تنها متغیر تحصیلات تأثیر داشته است. در نمودار زیر به بررسی این متغیر پرداخته شده است.

نمودار ۴-۵- میانگین متغیر شناخت بر اساس گروه های تحصیلی

۴-۶- بررسی عامل شخصیت مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر
برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۴-۶ به بررسی این آزمون پرداخته است.

تفاوت با میانگین	سطح معنی داری	درجه آزادی	مقدار t	متغیرهای پژوهش
۱۲۳۱۹.-	۴۰.۸.	۶۸	۸۳۳.-	شخصیت

جدول ۴-۶- بررسی عامل شخصیت مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد شخصیت منفی ولی سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد شخصیت در گرایش به جرائم مواد مخدر متوسط (سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

اهمیت	میانگین رتبه	معنی داری	متغیرهای پژوهش
۲	۱.۴۱	۰.۰۴۶	من از مصرف مواد مخدر لذت می‌برم.
۱	۱.۵۹		مصرف مواد مخدر مرا از مشکلاتم دور می‌کند.

جدول ۴-۶- آزمون فریدمن برای رتبه‌بندی عامل شخصیت مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو دوری از مشکلات با اهمیت ترین و بعد از آن لذت از مواد مخدر در رتبه بعدی قرار دارد. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل شخصیت پرداخته می‌شود.

متغیرها	مجموع مربعات	درجه آزادی	مربع میانگین	آماره F	معناداری Sig.
سن	۱.۸۴۹	۳	۶۱۶.	۳۹۰.	۷۶۱.
	۹۸.۱۰۵	۶۲	۱.۵۸۲		
	۹۹.۹۵۵	۶۵			
درآمد	۰.۲۹.	۲	۰.۱۵.	۰.۰۹.	۹۹۱.
	۹۹.۹۱۷	۶۲	۱.۶۱۲		
	۹۹.۹۴۶	۶۴			
تحصیلات	۷.۶۸۸	۳	۲.۵۶۳	۱.۷۲۲	۱۷۲.
	۹۲.۲۶۷	۶۲	۱.۴۸۸		

			۶۵	۹۹.۹۵۵	کل	وضعیت تأهل
۶۴۱.	۴۴۹.	۷۱۳.	۲	۱.۴۲۶	بین گروهی	
		۱.۵۸۹	۶۲	۹۸.۵۲۰	درون گروهی	
			۶۴	۹۹.۹۴۶	کل	

جدول ۴-۶- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل شخصیت

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل شخصیت هیچ کدام از متغیرهای جمعیت شناختی تأثیری بر آن نداشته است.

۴-۷- بررسی عامل هزینه مواد مخدر مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر
برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۴-۷ به بررسی این آزمون پرداخته است.

متغیرهای پژوهش	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت با میانگین
هزینه مواد مخدر	-۲.۱۲۳	۶۸	۰.۳۷.	-۲۲۸۲۶.

جدول ۴-۷- بررسی عامل هزینه مواد مخدر مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد هزینه مواد مخدر منفی ولی سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد هزینه مواد مخدر در گرایش به جرائم مواد مخدر کم (سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

متغیرهای پژوهش	معنی داری	میانگین رتبه	اهمیت
دسترسی به مواد مخدر برای من بسیار آسان است.	۰.۰۰۰	۳.۰۴	۱

۴	۲.۰۴	سود حاصل از مواد مخدر برای من مناسب است.	
۳	۲.۲۷		هزینه تهیه مواد مخدر برای من پایین است.
۲	۲.۶۶		زمان تهیه مواد مخدر برای من بسیار کم و راحت است.

جدول ۴-۷- آزمون فریدمن برای رتبه بندی عامل هزینه مواد مخدر مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

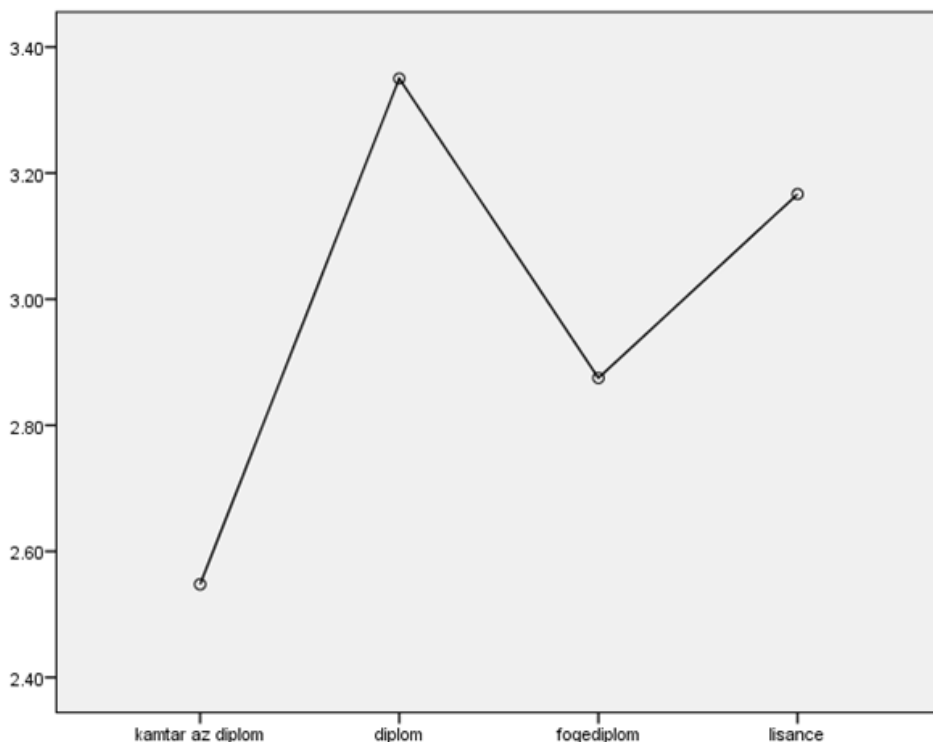
با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو مهم ترین عامل در این بعد دسترسی به مواد مخدر و بعد از آن زمان تهیه، هزینه مواد و سود مواد می‌باشد. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل هزینه مواد مخدر پرداخته می‌شود.

معناداری Sig.	آماره F	مربع میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات	متغیرها	
۰.۷۸.	۲.۳۸۲	۱.۸۳۶	۳	۵.۵۰۷	بین گروهی	
			۶۲	۴۷.۷۷۳	درون گروهی	
			۶۵	۵۳.۲۸۰	کل	
۴۹۱.	۷۲۰.	۶۰۴.	۲	۱.۲۰۹	بین گروهی	
			۶۲	۵۲.۰۲۶	درون گروهی	
			۶۴	۵۳.۲۳۵	کل	
۰.۲۲.	۳.۴۶۰	۲.۵۴۷	۳	۷.۶۴۰	بین گروهی	
			۶۲	۴۵.۶۴۰	درون گروهی	
			۶۵	۵۳.۲۸۰	کل	
۳۱۹.	۱.۱۶۴	۹۶۳.	۲	۱.۹۲۶	بین گروهی	
			۶۲	۵۱.۳۰۹	درون گروهی	
			۶۴	۵۳.۲۳۵	کل	

جدول ۴-۷- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل هزینه مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل هزینه مواد تنها متغیر تحصیلات تأثیر داشته است. در نمودار زیر به بررسی این متغیر پرداخته شده است.

نمودار ۴-۷- میانگین متغیر هزینه مواد مخدر بر اساس گروه‌های تحصیلی

۴-۸- بررسی عامل برچسب زنی مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۴-۸ به بررسی این آزمون پرداخته است.

متغیرهای پژوهش	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی	تفاوت با میانگین
----------------	-----------	------------	----------	------------------

	داری			
۳۴۷۸۳-	۰۴۵.	۶۸	۲۰۴۶-	برچسب زنی

جدول ۴-۸- بررسی عامل برچسب زنی مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره F برای ابعاد برچسب زنی منفی ولی سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد برچسب زنی در گرایش به جرائم مواد مخدر کم (سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵) است. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل برچسب زنی پرداخته می‌شود.

معناداری Sig.	آماره F	مربع میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات	متغیرها	
۴۸۴.	۸۲۷.	۱.۶۹۸	۳	۵.۰۹۳	بین گروهی	سن
		۲.۰۵۲	۶۲	۱۲۷.۲۲۵	درون گروهی	
			۶۵	۱۳۲.۳۱۸	کل	
۶۷۵.	۳۹۶.	۸۳۴.	۲	۱.۶۶۹	بین گروهی	درآمد
		۲.۱۰۶	۶۲	۱۳۰.۵۴۷	درون گروهی	
			۶۴	۱۳۲.۲۱۵	کل	
۲۶۳.	۱.۳۶۲	۲.۷۲۷	۳	۸.۱۸۰	بین گروهی	تحصیلات
		۲.۰۰۲	۶۲	۱۲۴.۱۳۸	درون گروهی	
			۶۵	۱۳۲.۳۱۸	کل	
۴۲۴.	۸۷۰.	۱.۸۰۵	۲	۳.۶۱۰	بین گروهی	وضعیت تأهل
		۲.۰۷۴	۶۲	۱۲۸.۶۰۶	درون گروهی	
			۶۴	۱۳۲.۲۱۵	کل	

جدول ۴-۸- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای

عامل برچسب زنی

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل برچسب زنی هیچ‌کدام از متغیرهای جمعیت شناختی تأثیری بر آن نداشته است.

۹-۴- بررسی عامل کنترل اجتماعی مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر

برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۹-۴ به بررسی این آزمون پرداخته است.

متغیرهای پژوهش	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت با میانگین
کنترل اجتماعی	-۵.۱۸۲	۶۸	۰.۰۰۰	-۵۵۵۵۶

جدول ۹-۴- بررسی عامل کنترل اجتماعی مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد کنترل اجتماعی منفی ولی سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد کنترل اجتماعی در گرایش به جرائم مواد مخدر کم (سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

اهمیت	میانگین رتبه	معنی داری	متغیرهای پژوهش
۲	۱.۹۵	۰.۰۰۰	بین من و خانواده‌ام تعلق خاطر و وابستگی وجود ندارد.
۳	۱.۷۴		من نسبت به وظایف خودم در قبال خانواده‌ام احساس مسئولیت نمی‌کنم.
۱	۲.۳۱		ضعیف بودن اعتقاداتم در گرایش من به جرائم مواد مخدر مؤثر بود.

جدول ۹-۴- آزمون فریدمن برای رتبه بندی عامل کنترل اجتماعی مؤثر بر گرایش به

جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو مهم‌ترین عامل در این بُعد ضعیف بودن اعتقادات و بعد از آن عدم وجود تعلق خاطر بین فرد و خانواده و در انتها عدم مسئولیت پذیری می‌باشد. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل کنترل اجتماعی پرداخته می‌شود.

متغیرها	مجموع مربعات	درجه آزادی	مربع میانگین	آماره F	معناداری Sig.
سن	بین گروهی	۳	۳۴۲.	۴۰۷.	۷۴۸.
	درون گروهی	۶۲	۸۳۹.		
	کل	۶۵			
درآمد	بین گروهی	۲	۱۰۱۹	۱.۲۴۵	۲۹۵.
	درون گروهی	۶۲	۸۱۸.		
	کل	۶۴			
تحصیلات	بین گروهی	۳	۳۸۲.	۴۵۶.	۷۱۴.
	درون گروهی	۶۲	۸۳۷.		
	کل	۶۵			
وضعیت تأهل	بین گروهی	۲	۰۸۷.	۱۰۳.	۹۰۲.
	درون گروهی	۶۲	۸۴۸.		
	کل	۶۴			

جدول ۴-۹- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل کنترل اجتماعی

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل کنترل اجتماعی هیچ‌کدام از متغیرهای جمعیت شناختی تأثیری بر آن نداشته است.

۴-۱۰- بررسی عامل خانواده مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر
برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۴-۱۰ به بررسی این آزمون پرداخته است.

تفاوت با میانگین	سطح معنی داری	درجه آزادی	مقدار t	متغیرهای پژوهش
۹۶۵۲۲-	۰۰۰.	۶۸	۹.۹۷۷-	وضعیت خانوادگی

جدول ۴-۱۰- بررسی عامل خانواده مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد خانواده منفی ولی سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد خانواده در گرایش به جرائم مواد مخدر کم (سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵) است. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

اهمیت	میانگین رتبه	معنی داری	متغیرهای پژوهش
۴	۲.۸۲	۰.۰۰۲	پدر و مادر من به مواد مخدر اعتیاد دارند.
۳	۲.۸۳		خانواده ام، من را به سوی مواد مخدر کشاندند.
۵	۲.۷۸		پدر و مادر من یا یکی از آنها سابقه مجرمیت (انجام جرم مواد مخدر) دارند.
۱	۳.۵۰		همسر من سابقه مجرمیت (انجام جرم مواد مخدر) دارد.
۲	۳.۰۷		طلاق والدین من، بر گرایش من به سمت مواد مخدر مؤثر بود.

جدول ۴-۱۰- آزمون فریدمن برای رتبه بندی عامل خانواده مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که سطح معنی داری آزمون فریدمن کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد. از این رو مهم ترین عامل در این بُعد، سابقه مجرمیت همسر می‌باشد و بعد از آن به ترتیب طلاق والدین، همسویی خانواده با مواد مخدر، اعتیاد پدر و مادر و در نهایت سابقه مجرمیت آنها قرار دارد. حال به بررسی وضعیت متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل خانواده پرداخته می‌شود.

معناداری Sig.	آماره F	مربع میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات	متغیرها	
۷۴۲.	۴۱۶.	۲۷۵.	۳	۸۲۴.	بین گروهی	سن
		۶۶۱.	۶۲	۴۰.۹۷۷	درون گروهی	
			۶۵	۴۱.۸۰۱	کل	
۲۸۵.	۱.۲۸۲	۸۲۲.	۲	۱.۶۴۴	بین گروهی	درآمد
		۶۴۱.	۶۲	۳۹.۷۶۱	درون گروهی	
			۶۴	۴۱.۴۰۶	کل	
۵۷۷.	۶۶۴.	۴۳۴.	۳	۱.۳۰۲	بین گروهی	تحصیلات
		۶۵۳.	۶۲	۴۰.۴۹۹	درون گروهی	
			۶۵	۴۱.۸۰۱	کل	
۴۰۸.	۹۰۹.	۵۹۰.	۲	۱.۱۸۰	بین گروهی	وضعیت تأهل
		۶۴۹.	۶۲	۴۰.۲۲۶	درون گروهی	
			۶۴	۴۱.۴۰۶	کل	

جدول ۴-۱۰- آزمون تحلیل واریانس ANOVA برای متغیرهای جمعیت شناختی برای عامل خانواده

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد برای عامل خانواده هیچ‌کدام از متغیرهای جمعیت شناختی تأثیری بر آن نداشته است.

۴-۱۱- بررسی عوامل مؤثر بر گرایش به جرائم مرتبط با مواد مخدر به صورت کلی برای بررسی این سؤال از آزمون t استفاده می‌شود. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیکرت، سطح میانگین برابر با ۳ در نظر گرفته می‌شود. جدول ۴-۱۱ به بررسی این آزمون پرداخته است.

متغیرهای پژوهش	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت با میانگین
وضعیت خانوادگی	۹.۹۷۷-	۶۸	۰.۰۰۰	۹۶۵۲۲.-
محیط زندگی	۵۳۷.	۶۸	۵۹۳.	۰.۸۶۹۶.
وضعیت اقتصادی	۱.۶۲۹	۶۸	۱۰۸.	۲۴۶۳۸.
هزینه مواد مخدر	۲.۱۲۳-	۶۸	۰.۳۷.	۲۲۸۲۶.-
دوستان	۳.۲۸۷	۶۸	۰.۰۲.	۵۰۷۲۵.
شخصیت	۸۳۳.-	۶۸	۴۰.۸.	۱۲۳۱۹.-
شناخت	۲۸۸.-	۶۸	۷۷۴.	۰.۳۸۶۵.-
ضعف اراده	۲.۴۲۷	۶۸	۰.۱۸.	۳۱۸۸۴.
برچسب زنی	۲.۰۴۶-	۶۸	۰.۴۵.	۳۴۷۸۳.-
کنترل اجتماعی	۵.۱۸۲-	۶۸	۰.۰۰۰	۵۵۵۵۶.-

جدول ۴-۱۱- بررسی عوامل مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مقدار آماره t برای ابعاد دوستان و ضعف اراده مثبت و برای وضعیت خانوادگی، هزینه مواد مخدر، برچسب‌زنی، کنترل اجتماعی منفی می‌باشد. از این رو می‌توان بیان نمود که میزان تأثیر ابعاد دوستان و ضعف اراده در گرایش به جرائم مواد مخدر زیاد (سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵ و مقدار t مثبت)، و برای ابعاد محیط زندگی، وضعیت اقتصادی، شخصیت و شناخت متوسط (سطح معنی داری بیش از ۰.۰۵) و برای ابعاد وضعیت خانوادگی، هزینه مواد مخدر، برچسب‌زنی، کنترل اجتماعی کم (سطح معنی داری کمتر از ۰.۰۵ و مقدار t منفی) می‌باشد. حال به رتبه بندی این متغیرها پرداخته می‌شود. برای این منظور از آزمون فریدمن استفاده می‌گردد.

متغیرهای پژوهش	معنی داری	میانگین رتبه	اهمیت
وضعیت خانوادگی	۰.۰۰۰	۳.۴۷	۱۰
محیط زندگی		۶.۱۹	۴

۳	۶.۳۷		وضعیت اقتصادی
۷	۵.۱۳		هزینه مواد مخدر
۱	۷.۰۲		دوستان
۶	۵.۴۵		شخصیت
۵	۵.۵۸		شناخت
۲	۶.۳۹		ضعف اراده
۸	۴.۹۲		برچسب زنی
۹	۴.۴۸		کنترل اجتماعی

جدول ۴-۱۱- آزمون فریدمن برای رتبه بندی عوامل مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مهم‌ترین عامل مؤثر بر گرایش به جرائم مواد مخدر به ترتیب عبارتند از: دوستان، ضعف اراده، وضعیت اقتصادی، محیط زندگی، شناخت، شخصیت، هزینه مواد مخدر، برچسب زنی، کنترل اجتماعی و وضعیت خانوادگی می‌باشد. حال به بررسی ریزتر این عوامل پرداخته می‌شود.

اهمیت	میانگین رتبه	سطح معنی داری	گویه‌ها
۱	۱۷.۲۶	۰.۰۰۰	دوستان نزدیک من نقش مهمی در گرایش من به جرائم مواد مخدر دارند.
۲	۱۶.۹۵		دوستان معتادم، من را به سمت جرائم مواد مخدر کشانند.
۳	۱۶.۴۴		دسترسی به مواد مخدر برای من بسیار آسان است.
۴	۱۶.۱۴		ضعیف بودن اراده من در گرایش من به جرائم مواد مخدر مؤثر بود.
۴	۱۶.۱۴		روحیه و اعتماد به نفس پایین من در گرایش من به

		جرائم مواد مخدر مؤثر بود.
۵	۱۶.۱۲	بیکاری من عامل گرایش من به جرائم مواد مخدر است.
۶	۱۵.۹۶	وضعیت اقتصادی نامناسب من عامل گرایش من به سمت جرائم مواد مخدر است.
۷	۱۵.۴۹	در محله زندگی من به راحتی مواد مخدر توزیع می‌شود.
۸	۱۵.۰۷	مصرف مواد مخدر مرا از مشکلاتم دور می‌کند.
۹	۱۵.۰۱	از مجازات جرائم مواد مخدر به خوبی اطلاع دارم.
۱۰	۱۴.۹۹	من نحوه دستیابی به مواد مخدر را بلد هستم.
۱۱	۱۴.۷۰	همسایه‌های من از مواد مخدر استفاده می‌کردند.
۱۲	۱۴.۳۶	ضعیف بودن اعتقاداتم در گرایش من به جرائم مواد مخدر مؤثر بود.
۱۳	۱۴.۳۲	زمان تهیه مواد مخدر برای من بسیار کم و راحت است.
۱۴	۱۲.۹۱	من از مصرف مواد مخدر لذت می‌برم.
۱۴	۱۳.۳۶	انواع مواد مخدر را کاملاً می‌شناسم.
۱۶	۱۲.۸۴	طرد جامعه در مورد سابقه‌ام در جرائم مواد مخدر، باعث گرایش مجدد من به سمت جرائم مواد مخدر شد.
۱۷	۱۲.۸۲	همسر من سابقه مجرمیت (انجام جرم مواد مخدر) دارد.
۱۸	۱۲.۱۲	هزینه تهیه مواد مخدر برای من پایین است.
۱۹	۱۱.۶۶	بین من و خانواده‌ام تعلق خاطر و وابستگی وجود ندارد.
۲۰	۱۰.۶۴	سود حاصل از مواد مخدر برای من مناسب است.
۲۱	۹.۹۰	طلاق والدین من، بر گرایش من به سمت مواد مخدر مؤثر بود.

۲۲	۹.۸۳	من نسبت به وظایف خودم در قبال خانواده‌ام احساس مسئولیت نمی‌کنم.
۲۳	۸.۸۰	پدر و مادر من به مواد مخدر اعتیاد دارند.
۲۴	۸.۷۸	خانواده‌ام، من را به سوی مواد مخدر کشاندند.
۲۵	۸.۴۱	پدر و مادر من یا یکی از آن‌ها سابقه مجرمیت (انجام جرم مواد مخدر) دارند.

جدول ۴-۱۱- آزمون فریدمن برای رتبه بندی گویه های پرسشنامه

با توجه به نتایج مشاهده می‌گردد که مهم ترین عوامل در گرایش به جرائم مواد مخدر عبارت است از:

۱. دوستان نزدیک من نقش مهمی در گرایش من به جرائم مواد مخدر دارند.
۲. دوستان معتادم، من را به سمت جرایم مواد مخدر کشاندند.
۳. دسترسی به مواد مخدر برای من بسیار آسان است.
۴. ضعیف بودن اراده من در گرایش من به جرائم مواد مخدر مؤثر بود.
۵. روحیه و اعتماد به نفس پایین من در گرایش من به جرائم مواد مخدر مؤثر بود.
۶. بیکاری من عامل گرایش من به جرائم مواد مخدر است.
۷. وضعیت اقتصادی نامناسب من عامل گرایش من به سمت جرایم مواد مخدر است.
۸. در محله زندگی من به راحتی مواد مخدر توزیع می‌شود.
۹. مصرف مواد مخدر مرا از مشکلاتم دور می‌کند.
۱۰. از مجازات جرائم مواد مخدر به خوبی اطلاع دارم.
۱۱. من نحوه دستیابی به مواد مخدر را بلد هستم.
۱۲. همسایه های من از مواد مخدر استفاده می‌کردند.
۱۳. ضعیف بودن اعتقاداتم در گرایش من به جرائم مواد مخدر مؤثر بود.
۱۴. زمان تهیه مواد مخدر برای من بسیار کم و راحت است.
۱۵. من از مصرف مواد مخدر لذت می‌برم.
۱۶. انواع مواد مخدر را کاملاً می‌شناسم.
۱۷. طرد جامعه در مورد سابقه‌ام در جرائم مواد مخدر، باعث گرایش مجدد من به سمت جرائم مواد مخدر شد.

۱۸. همسر من سابقه مجرمیت (انجام جرم مواد مخدر) دارد.
۱۹. هزینه تهیه مواد مخدر برای من پایین است.
۲۰. بین من و خانواده ام تعلق خاطر و وابستگی وجود ندارد.
۲۱. سود حاصل از مواد مخدر برای من مناسب است.
۲۲. طلاق والدین من، بر گرایش من به سمت مواد مخدر مؤثر بود.
۲۳. من نسبت به وظایف خودم در قبال خانواده ام احساس مسئولیت نمی‌کنم.
۲۴. پدر و مادر من به مواد مخدر اعتیاد دارند.
۲۵. خانواده‌ام، من را به سوی مواد مخدر کشاندند.
۲۶. پدر و مادر من یا یکی از آن‌ها سابقه مجرمیت (انجام جرم مواد مخدر) دارند.

نتیجه گیری

طبق نتیجه این پژوهش، گروه دوستان اولین و مهم ترین عامل گرایش زنان در گرایش به جرائم مواد مخدر در بین زنان این پژوهش بوده است. گروه دوستان بیشترین تأثیر را بعد از خانواده در شکل گیری شخصیت افراد دارند، زیرا فرد زمانی جزء گروه دوستان محسوب می شود که ارزش ها و هنجارهای مورد قبول آن ها را بپذیرد و بر اساس آن رفتار کند، که در غیر این صورت از طرف آن گروه طرد می شود و در نهایت از گروه اخراج می شود. از این رو افراد سعی می کنند که هم رنگ دوستان خود شوند و با آنها همسو گردند. از این رو دوستان تأثیر زیادی بر گرایش افراد به جرائم مواد مخدر دارند. عامل دوم در گرایش زنان به جرائم مواد مخدر، ضعف اراده در زنان مجرم است. هرچه افراد از عزم و اراده قوی برخوردار باشند، به همان نسبت در برابر رفتار انحرافی دیگران مقاومت می کنند و از ارتکاب آن دوری می جویند. در حالی که افراد سست رأی، سریع تحت تأثیر افراد قرار گرفته و ارزش ها، هنجارها و اسلوب رفتاری آنان را می پذیرند. در مجموع به نظر می رسد افرادی با روحیات ضعیف، زود باور، کم طاقت، فاقد اعتماد به نفس، هیجانی بیشتر در معرض خطر قرار دارند. بر این اساس می توان بیان کرد که افراد کم اراده بیشتر تحت تأثیر اطرافیان قرار می گیرند و مشاهده شد که دوستان بیشترین تأثیر را بر گرایش به جرائم مواد مخدر دارند که ضعف اراده باعث تأثیر بیشتر دوستان بر آنها در گرایش به جرائم مواد مخدر است.

عامل سوم در گرایش زنان به جرائم مواد مخدر، وضعیت اقتصادی زنان مجرم بوده است. در تبیین این نتیجه می توان بیان نمود که نداشتن شغل مناسب و سود جویی با توجه به سودآور بودن جرائم مواد مخدر از قبیل خرید و فروش از جمله عوامل اقتصادی هستند که زمینه ساز جرم می باشند. در واقع وضعیت اقتصادی نا مناسب، شرایطی را فراهم می کند که افراد برای سودی بسیار کم نیز به سمت جرائم مواد مخدر سوق پیدا کنند. البته نتایج نشان داد که هرچه سطح تحصیلات افزایش می یابد، تأثیر این عامل بر گرایش به جرائم مواد مخدر کاهش می یابد. این امر به دلیل افزایش فرصت های شغلی برای افراد با تحصیلات و درآمد مناسب می باشد. در هر حال وضعیت اقتصادی، عاملی است که زمینه ساز هدایت افراد به سوی جرائم مواد مخدر می باشد. عامل چهارم، محیط های زندگی پر جرم و جنایت زنان مجرم است. محله های جرم خیز، جرم را در نظر افراد سبک می نماید. هنگامی که فرد در محیطی زندگی می کند که جرائم مواد مخدر امری طبیعی می باشد، ترس از جرائم مرتبط به آن کاهش می یابد و افراد راحت تر آن را انجام می دهند.

عامل پنجم در گرایش زنان به جرائم مواد مخدر، فقدان شناخت زنان از مواد مخدر و جرائم آن است. پایین بودن سطح شناخت زنان نسبت به مشخصات مواد مخدر و جرائم آن و پیامدهای ناگوار آن از جمله علل گرایش این قشر به جرائم مواد مخدر می باشد. هنگامی که ترس افراد از جرائم مواد مخدر کمتر شود، نشان می دهد که شناخت آن ها از جرائم مواد مخدر و مجازات های آن نیز کم رنگ می شود؛ زیرا این امر، امری طبیعی در اطراف آنها می باشد. از سوی دیگر هرچه سطح تحصیلات بالاتر می رود، شناخت نسبت به جرائم مواد مخدر افزایش می یابد. این امر نشان می دهد که آموزش و تحصیلات، تأثیر خوبی بر شناخت مواد مخدر دارد. عامل ششم گرایش زنان به جرائم مواد مخدر، شخصیت ضد اجتماعی زنان است. زنانی که دارای شخصیت ضد اجتماعی هستند، معمولاً رفتاری را مرتکب می شوند که مورد قبول جامعه نیست، ولی خود آن رفتار را ناپسند و زیان بخش نمی دانند. آنان با به کار گیری شیوه های نامناسب از قبیل دروغ گویی، مکر و فریب، دزدی و ...، برای رسیدن به مقاصد نامشروع، حقوق دیگران را پایمال می کنند. از نشانه های شخصیت ضد اجتماعی، خود محوری، فقدان احساس گناه و پشیمانی، جلب اعتماد دیگران، بی-توجهی نسبت به مهربانی و اعتماد دیگران و داشتن ظاهری فریبنده و آرام است.

عامل هفتم در بین زنان مجرم، دسترسی به مواد مخدر و هزینه آن و زمان تهیه آن است. مهم ترین عامل در این بُعد دسترسی به مواد مخدر و بعد از آن زمان تهیه، هزینه مواد و سود مواد می باشد. در این راستا می توان بیان نمود که برای افرادی که به سمت جرائم مواد مخدر می روند، هزینه های این امر مانند دسترسی و زمان و ... زیاد مهم نمی باشد. زیرا این افراد از ابتدا در بطن مواد مخدر حضور داشته اند و روش های دسترسی به آن را به خوبی می دانند و دسترسی به مواد مخدر برای آنها هزینه اضافه ای نخواهد داشت. از این رو تأثیر این عامل بر گرایش به جرائم مواد مخدر کم می باشد. عامل هشتم در گرایش زنان به جرائم مواد مخدر، نظریه برچسب زنی یا عکس العمل اجتماعی است. نظریه پردازان برچسب زنی، کجروی را نه به عنوان مجموعه ای از ویژگی های افراد یا گروه ها، بلکه به عنوان یک فرآیند کنش متقابل میان کجروان و نا کجروان تبیین می کنند. به نظر آنها برای درک ماهیت کجروی باید ببینیم چرا به بعضی افراد آنگ کجروی زده می شود. کسانی که نماینده نیروهای نظم و قانون هستند یا می توانند تعاریف اخلاق متعارف را بر دیگران تحمیل کنند، منابع اصلی آنگ زنی را فراهم کنند. نظریه برچسب زنی با تأکید بر روند واکنش اجتماعی معتقد است که همین واکنش اجتماعی ممکن است فرد را به ارتکاب جرم ترغیب کند. طبق این نظریه، هویت فرد بر مبنای تصوراتی که دیگران از او دارند شکل می گیرد و سبب می شود که شخص، ذهنیت و نقش جدید و برچسب وارد شده بر خود را می پذیرد و خود را مجرم

می داند و جرم را تکرار می کند. نظریه برچسب زنی با تأکید بر روند واکنش اجتماعی معتقد است که همین واکنش اجتماعی ممکن است فرد را به ارتکاب جرم ترغیب کند. در واقع می توان بیان نمود که برچسب زدن به افراد موجب می شود که شخص ترس از آبرو نداشته باشد و به راحتی به سمت جرائم مواد مخدر برود. عامل نهم در گرایش زنان به جرائم مواد مخدر، کنترل اجتماعی است. از این رو مهم ترین عامل در این بُعد، ضعیف بودن اعتقادات و بعد از آن عدم وجود تعلق خاطر بین فرد و خانواده و در انتها عدم مسئولیت پذیری می باشد. طبق این نظریه علت هم نوایی افراد با هنجارهای اجتماعی پیوند اجتماعی آنها می باشد. نظریه پردازان، پیدایش کجروی را معلول ضعف همبستگی در گروه ها و نهاد های اجتماعی و نیز تضعیف اعتقادات و باورهای موجود در جامعه می شمرند. همچنین آخرین عامل در این پژوهش، علل خانوادگی مجرمین است. مهم ترین عامل در این قسمت، مجرمیت همسر و بعد از آن طلاق والدین، همسویی خانواده با مواد مخدر، اعتیاد پدر و مادر و در نهایت سابقه مجرمیت آنها است. خانواده یکی از مهم ترین سدها در برابر ورود افراد به جرائم مواد مخدر می باشد و به ندرت می شود خانواده فرد را به طور مستقیم به سمت جرائم مواد مخدر سوق دهد. لذا ارائه این پیشنهادات خالی از فایده نمی باشد:

۱- از طریق رسانه های جمعی، فیلم و برنامه های آموزشی، می توان خانواده ها را از شیوه صحیح تربیتی و برخورد با فرزندان خود آگاه ساخت. ۲- می توان از طریق رسانه های جمعی، فیلم، کلاس های آموزشی و معرفی کتاب، باعث بالا رفتن اعتماد به نفس و اراده افراد شد تا در برابر رفتار انحرافی مقاوم باشند. ۳- خانواده ها و مدرسه می توانند با تشویق و ترغیب نوجوانان به تحصیل و داشتن شغل مناسب و تداعی آینده خوب برای آنها باعث با سواد شدن نسل آینده و داشتن شغل خوب با درآمد مناسب و جایگاه اجتماعی برای آنها بشوند. ۴- مدرسه ها، با گذاشتن جلسه و آشنایی خانواده ها و ایجاد حلقه های خانوادگی می توانند باعث آشنایی خانواده ها با هم و نظارت خانواده ها بر دوستان فرزندان خود شوند. ۵- می توان از پلیس جامعه محور در محله های جرم خیز استفاده کرد. ۶- سایر محققین می توانند در مکان هایی غیر از زندان این پژوهش را انجام دهند و نتیجه آن را با این پژوهش مقایسه نمایند و یا این پژوهش در ارتباط با سایر جرائم در شهر اصفهان انجام شود و نتایج آن با نتایج این پژوهش مقایسه شود.

منابع

- ۱- باقری نژاد، زینب، (۱۳۹۰)، نقش پلیس زن در حمایت از زنان و کودکان بزه دیده مواد مخدر و روان گردان، فصلنامه علمی مطالعات پیشگیری از جرم، سال ششم، شماره ۱۹.
- ۲- شایگان، فریبا، معتمدی، صدیقه، (۱۳۹۳)، مقایسه زنان برهکار با زنان غیر برهکار تحت پوشش بهزیستی رباط کریم، مجله مطالعات راهبردی زنان، بررسی تأثیر عوامل اجتماعی در بزهکاری زنان، شماره ۶۳.
- ۳- نوروزی، میلاد، (۱۳۹۶)، تبیین جامعه شناختی عوامل مؤثر بر اعتیاد زنان در استان اصفهان، پایان نامه، دانشگاه کاشان.
- ۴- نیازی، زهره، (۱۳۹۲)، بررسی عوامل مؤثر بر اعتیاد زنان معتاد زندانی در زندان مرکزی اصفهان، پایان نامه، دانشگاه پیام نور تهران.

Investigating the causes of women's tendency to drug-related crimes in Isfahan

D.r Razieh Ghasemi¹ / Yekta Karimzadeh Esfahani²

Abstract

With the delinquency of a woman, not only a woman, but also a generation of a family may be delinquent. Therefore, the present study investigates the causes of women's tendency to drug-related crimes in Isfahan. This research has been compiled by descriptive method and using a questionnaire. The statistical population of this study is all perpetrators of drug-related crimes in Isfahan Women's Prison in 1400, whose number was equal to 92 people; But the output of the software was equal to 69 questionnaires. The findings of the study indicate that the main causes of drug-related crimes committed by women who commit drug crimes in Isfahan Women's Prison are group of friends and weakness of will, respectively. Hence, people try to be like their friends and align with them. Therefore, friends have a great influence on people's tendency to drug-related crimes. It can also be said that the stronger the determination of people, the more they resist the deviant behavior of others and avoid committing it. It was also observed that friends have the greatest impact on the tendency to commit crimes in the field of drugs, and the weakness of the will causes the most influence of friends on them in the tendency to drug crimes.

keywords: Women's crimes, drugs, crime neighborhoods, bad friends, weak will.

¹ Assistant Professor and Faculty Member, Faculty of Law, Islamic Azad University, Tiran Branch. (Corresponding Author)
razie2517ghasemi@yahoo.com

² Master of Criminal Law and Criminology, Faculty of Humanities, Shahid Ashrafi University of Isfahan.
yek.taakarimzade72@gmail.com

